

Værdiskabelse i ATP

ATP leverer livslange pensioner med høj sikkerhed. Til gengæld for indbetalingerne til ATP får man en pension fra folkepensionsalderen, og lige så længe man lever. I pensionen er indregnet en forrentning, så man kan forvente, at pensionsudbetalingerne overstiger indbetalingerne.

Værdiskabelse ift. levetid

Med en livrente som den, ATP udbetaler, er man sikret en livsvarig indkomst, og i ATP indbefatter dét, at indkomsten ikke kan nedsættes, efter man er gået på pension. At ATP beregner størrelsen af livrenten fra det tidspunkt, indbetalingerne sker, giver større trykthed for det enkelte medlem. Så ved man, hvad man som minimum får, når man bliver pensionist.

For medlemmerne er der en selvstændig værdi i at indgå i en kollektiv ordning som hos ATP. Livrenter kan betragtes som en forsikring, der dækker "den økonomiske risiko" ved at leve længe. Som medlem i ATP er man en del af et fællesskab, hvor indbetalinger fra de medlemmer, der viser sig at leve kortere end

gennemsnittet, bruges på de medlemmer, der lever længst.

Hvis man selv skulle lægge tilstrækkeligt til side til sin alderdom, ville man skulle spare "for meget" op, fordi man er alene om at bære risikoen for at leve meget længe. Hvis man lever kortere tid, risikerer man ikke at få glæde af den (højere) individuelle opsparing – og lever man længe, risikerer man at løbe tør for opsparing. Derfor har det en selvstændig værdi for den enkelte borger at forsikre sig – sammen med andre. Og det er samlet set godt for samfundet, at der er en bred, billig og kollektiv forsikring, som sikrer, at stort set alle har en vis indkomst, uanset hvor gamle de bliver.

Værdiskabelse i garantierne

ATP beregner hvert år, hvor meget pension det enkelte medlem får for sine indbetalinger. Er man født i eksempelvis 1968, vil man for en indbetaling på 100 kr. i 2023 optjene 9,11 kr. i årlig pension fra man fylder 69 år i 2037 og lige så længe, man lever.

Med en forventet levetid på ca. 20 år, får den gennemsnitlige dansker altså mere udbetalt som

Hvad består ATP-pensionen af?

En pensionist på 67 år i 2023 kan regne med at være på pension i ca. 20 år. Udbetalingerne fra ATP-pensionen svarer i de første fire år til de penge, medlemmet selv har indbetalt gennem sit arbejdsliv. De resterende års udbetalinger kommer fra den fælles pulje, den indregnede rente og de afkast, ATP har skabt undervejs herudover.

pensionist end dét, man har indbetalt over årene på arbejdsmarkedet. Det skyldes, at der i 2023 er indregnet en nominal forrentning på 2,2 pct. efter skat. Den årlige beregning af, hvor meget garanteret pension, medlemmernes indbetalinger skal udløse, afhænger af den aktuelle obligationsrente. Høj rente = høj pension. Lav rente = lavere pension. Dermed bidrager de senere års stigende renteniveau i samfundet til at give højere ATP-pension for medlemmerne.

Typisk vil den indregnede rente være højere end den forventede inflation – og derved er der allerede indbygget en forøget realværdi i ATP-pensionen, imens medlemmerne sparer op.

ATP forrenter dermed løbende indbetalingerne, men stræber samtidig efter på sigt at kunne følge med den overordnede prisudvikling i samfundet, så også selve pensionen fastholder sin økonomiske betydning for den enkelte.

Værdiskabelse i den enkeltes pension (intern rente)

Beregning af værdiskabelse for det enkelte medlems pensionsopsparing hos ATP kan ske ved at opgøre den interne rente. Den interne rente defineres som den rente, der balancerer medlemmets indbetalinger og udbetalinger.

Blandt ATP's medlemmer er der stor forskel på, hvad den interne rente har været. Det skyldes bl.a. forskellen i det renteniveau, som medlemmernes indbetalinger kan veksles til i pension.

Eksempel (ATP-indbetaling):

Et medlem født i 1968 vil for en indbetaling på 100 kr. i 2023 optjene en årlig pension på 9,11 kr., som kommer til udbetaling, når medlemmet fylder 69 år i 2037.

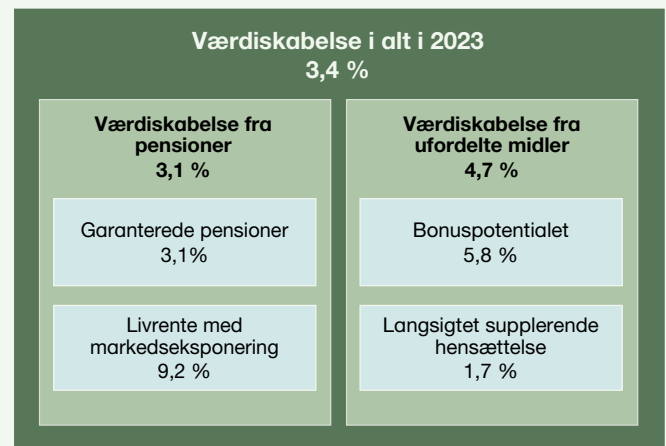
Ved at beregne sandsynlighederne for, hvor længe medlemmet er i live, kan man beregne de forventede udbetalinger.

Samlet forventes medlemmet at modtage 172 kr. i pension for de 100 kroners indbetaling. Den interne rente på medlemmets forventede udbetalinger kan beregnes til 2,2 pct., hvilket svarer til renten på indbetalingstidspunktet.

Overordnet har ældre medlemmer fået en højere intern rente end yngre. ATP-medlemmer af årgang 1960 har i gennemsnit en samlet intern rente/værdiskabelse på deres egen pension på 4,6 pct. årligt, mens tallet for årgang 1990 er 2,6 pct. årligt.

Værdiskabelsesnøgletal

ATP har udarbejdet finansielle værdiskabelsesnøgletal, der optræder i ATP's regnskaber. Værdiskabelsesnøgletallene er et udtryk for interne renter regnet samlet for hele ATP. Værdiskabelsesnøgletallene skal således tydeliggøre den samlede, årlige værdiskabelse i hele ATP i et enkelt nøgletal og samtidig indfange den værdiskabelse, som er indregnet i de garanterede pensioner.

Værdiskabelsesnøgletal beregnes og vises for hver balancepost for sig og opdeles overordnet i to: værdiskabelse i pensioner og værdiskabelse fra ufordelte midler.

For hver balancepost udregnes værdiskabelsen som en intern rente, og de samlede nøgletal findes ved vægtede beregninger.

Værdiskabelsesnøgletallene skal forstås som mål af en periodes samlede værdiskabelse i ATP, men indregner ikke værdien af:

- forudsigeligheden i pensionens størrelse
- forsikringselementet, som sikrer at pensionerne udbetales uanset hvor længe man lever.
- ATP's evne til at forhøje pensionerne

Særligt forudsigeligheden i pensionens størrelse og forsikringselementet er centrale for værdiskabelsen i ATP-pensionen – og er tæt knyttet til den rolle, ATP-pensionen spiller i det samlede pensionssystem.